

SBMK-dag 2017 in het Van Abbemuseum op 17 november

Folkert de Jong, Circle of Trust (Mother and Son), 2009, Rabo Kunstcollectie, inbreng Project Plastics

SBMK organiseert elk jaar een SBMK-dag. Het ene jaar met een thema en (inter)nationale key note speaker, zoals vorig jaar 'In the box' over kunstverpakkingen. Het andere jaar zonder specifiek thema met diverse actuele onderwerpen en case studies. SBMK-dagen zijn bedoeld voor alle (aankomende) restauratoren, conservatoren, registrars, kunsthistorici, beheer- en behoudsmedewerkers, onderzoekers en anderen die geïnteresseerd zijn in conservering, installatie en presentatie van moderne en hedendaagse kunst. Deelnemers komen natuurlijk voor de inhoud van de presentaties en workshops, maar zeker ook voor de ontmoetingen met collega's.

Wat kun je verwachten op de SBMK-dag 2017 in het Van Abbemuseum?

Deels is het programma plenair, deels kun je een keuze maken uit diverse programma-onderdelen die parallel worden aangeboden. Een deel van het programma bestaat uit het bespreken van de plannen van de SBMK voor de komende jaren. Praat mee over (on)gewenste activiteiten en breng je wensen en ideeën in zodat we ze mee kunnen nemen in de visie en programmering. Verder zijn er presentaties in het kader van het project plastics (case studies, bevindingen) en van nieuwe instrumenten in de conserveringspraktijk zoals de *Digital Index of an Artwork's Life (DIAL)*. Je kunt meedoen aan workshops waarin je verschillende soorten plastics leert identificeren die veel voorkomen in kunstwerken of waarin je kunt experimenteren met DIAL. Misschien kies je liever voor een rondleiding door de tentoonstelling *Making of Art* door een van de curatoren of voor een discussie/onderzogsgeprek over het begrip 'total loss' in moderne en hedendaagse kunst. Wanneer beschouwen we een kunstwerk als een total loss? Als je hiervan een goed voorbeeld hebt uit je eigen praktijk dat je wil bespreken met collega's, laat het weten via info@sbmk.nl.

Aanmelden

Noteer 17 november vast in je agenda. De uitnodiging volgt binnenkort, maar als je zeker wil zijn van een plek, kun je je al opgeven via aanmelden@sbmk.nl.

De dag kost 125 euro of 60 euro voor studenten, beide exclusief BTW en inclusief lunch en borrel. De dag is gratis voor deelnemers die werken bij een SBMK-partner.

Bijeenkomst 'schuimen' voor deelnemers Project Plastics

In het Project Plastics onderscheiden we tien kunststofsoorten die in hedendaagse kunst- en designvoorwerpen voorkomen waar conserveringsproblematiek aan vast zit. De collecties die deelnemen aan het project brengen een zogenaamd 'iconisch kunstwerk' in dat representatief is voor een van de tien kunststoffen. Voor de RABO Kunstcollectie is dit een werk van Folkert de Jong dat onder meer uit gekleurd polyurethaan schuim bestaat. Na de pilot bij RCE in juni, kwamen de deelnemende musea bij elkaar in het depot van de RABO Kunstcollectie in Best voor de eerste zogenaamde iconische bijeenkomst met als thema 'schuimen'.

Toolkit

Onder leiding van de twee onderzoekers van het project **Olivia van Rooijen en Carien van Aubel** identificeerden de deelnemers in kleine groepje staaltjes en voorwerpen van verschillende soorten kunststoffen. Ze werkten met de identificatieboom 'harde en zachte schuimen' en de eerste versie van de toolkit met bijbehorende testjes. Na de pauze waren diverse werken van Folkert de Jong uit de RABO-collectie aan de beurt om geïdentificeerd te worden.

Workshops in eigen huis

De iconische bijeenkomsten vormen de basis voor de plastic-identificatie workshops die in het tweede jaar van het Project Plastics zullen plaatsvinden bij de deelnemende musea in huis. Deelnemers leren dan plastics te identificeren aan de hand van hun eigen collectie en kunnen in het verlengde daarvan passende conserveringsmaatregelen vaststellen. Hiervoor wordt een digitale tool ontwikkeld met zoekfuncties, die via de websites van RCE en SBMK toegankelijk wordt gemaakt voor alle collega's. Kijk voor meer informatie over het project op de [SBMK-website](http://www.sbmknl.nl).

SBMK en New Approaches in the Conservation of Contemporary Art (NACCA)

SBMK is betrokken bij NACCA omdat coördinator Paulien 't Hoen deel uitmaakt van de *Ethische Commissie* van het programma, samen met Sandra Kisters (hoofd collectie en onderzoek Museum Boijmans Van Beuningen) en David Townend (Professor of Law and Legal Philosophy in Health, Medicine and Life Sciences, Universiteit Maastricht). Zo'n commissie is een randvoorwaarde voor de financierende Europese Unie. NACCA is het Europese research- en training programma dat een nieuwe generaties professionals opleidt: zowel conservatoren, restauratoren als onderzoekers. Vijftien promovendi richten zich op verschillende aspecten van hedendaagse kunstconservering die tot nu toe onderbelicht zijn gebleven. Het NACCA-programma wordt gecoördineerd door de Faculteit Arts and Social Sciences van Universiteit Maastricht.

Summerschool Glasgow

De ethische commissie beoordeelt of de onderzoeksvoorstellen voldoen aan de ethische protocollen die bijvoorbeeld gaan over de benadering van geïnterviewden / respondenten en de manier waarop onderzoekers gegevens opgeslagen worden en al dan niet toegankelijk gemaakt. Tijdens de Summerschool van NACCA in Glasgow presenteerden alle promovendi de stand van zaken van hun onderzoek aan de Europese Commissie, en de ethische commissie presenteerde haar werkwijze. Afsluiter van de NACCA-summerschool 2017 vormde de conferentie *Material Futures: Matter, Memory and Loss in Contemporary Art Production and Preservation* in het Centre for Contemporary Arts, Glasgow. Meer informatie over NACCA vind je [hier](http://www.naccanl.org).

SBMK- Introdag Beheer/behoud moderne en hedendaagse kunst

Op **vrijdag 6 oktober** organiseren we voor de zevende keer de SBMK-introductiedag. Wil je wegwijs gemaakt worden in de wereld van beheer en behoud van moderne en hedendaagse kunstwerken? Tijdens de SBMK-introductie komen begrippen aan de orde als besluitvorming, conditie, registratie, documentatie, (her)installatie, biografie van het kunstwerk en de modellen die daarvoor bestaan. Je werkt op locatie aan een case study. De dag wordt verzorgd in het Centraal Museum Utrecht met als docenten Marije Verduijn, Hoofd Collectiebeheer Centraal Museum, Rebecca Timmermans, restaurator Moderne Kunst, Stedelijk Museum Amsterdam en Paulien 't Hoen, coördinator SBMK. Heb je zelf belangstelling voor deze dag of wil je een nieuwe collega opgeven? Op 6 oktober is de groep vol, maar je kunt op de lijst voor een volgende keer. Hoe meer mensen er op de lijst staan, hoe eerder we een volgende introductie organiseren. Stuur een mail naar aanmelden@sbmk.nl.

Inhoud

SBMK-dag 2017 in het Van Abbemuseum op 17 november

Bijeenkomst 'schuimen' voor deelnemers Project Plastics

SBMK en New Approaches in the Conservation of Contemporary Art (NACCA)

Stagiair/jonge onderzoeker aan het werk voor SBMK

SBMK-Introductie Beheer/behoud moderne en hedendaagse kunst

SBMK-Jaarverslag 2016 online

Agenda

6 oktober

SBMK-introductie Centraal Museum Utrecht

20 oktober

tweede iconische bijeenkomst Project Plastics, Schunck*, Heerlen

17 november

SBMK-dag 2017

Column - Bart Rutten

artistiek directeur Centraal Museum, voormalig stuurgroep lid SBMK

Tot ziens!

In 1997 maakte ik kennis met SBMK tijdens mijn eerste baan bij MonteVideo (later Nederlands Instituut voor MediaKunst, tegenwoordig LIMA). De eerste gesprekken over de conservering van videokunst waren een hot item. In levendige discussies met restauratoren, kunstenaars en conservatoren kwamen vragen aan de orde rond de conservering van het relatief nieuwe materiaal 'video'. Wat is de intrinsieke waarde van dit materiaal in de betekenis van het kunstwerk? Hoe bescherm je de authenticiteit van het werk?

Binnen het framework van de SBMK hebben deze discussies geleid tot de uitvoering van diverse nationale conserveringsprojecten en het ontwikkelen van een 'best practice', die internationaal gedeeld is. Dit gebeurde in nauwe samenwerking met Nederlandse museumcollecties en videokunstenaars onder leiding van Gaby Wijers, de huidige directeur van LIMA. Een samenwerking waar ik met voldoening aan terugdenk en die mij sterk heeft gevormd als kunstprofessional. Het werken aan collecties en het behoud ervan, loopt als een rode draad door mijn loopbaan. Nadat ik intensief met de collecties van het Stedelijk Museum 's-Hertogenbosch (SM's) en Stedelijk Museum Amsterdam heb mogen werken, ben ik deze lente begonnen als artistiek directeur van het Centraal Museum in Utrecht.

Dit was het moment om de stuurgroep van de SBMK te verlaten, waar ik vele jaren in wisselende intensiteit mijn bijdrage heb mogen leveren in het denken over het behoud van kwetsbare kunstobjecten. Wat ik van de SBMK meeneem is de mentaliteit om nieuwsgierig te zijn naar de ontwikkeling in zowel het vakgebied als flankerende gebieden, en die te blijven bevragen. Plus het besef dat je de zorg voor het materiële in samenhang moet blijven zien met het geestelijke aspect van het kunstwerk, dat in betekenis kan fluctueren.

Waar ik veel van verwacht is een differentiatie in collectiebeheer. Bij zorgdragen voor de eigentijdse kunstproductie en het behoud daarvan voor de toekomst, hoort voor mij ook dat het tonen en uitlezen van kwetsbare werken betaalbaar zou moeten blijven. Zodat kunstwerken niet tot het depot veroordeeld blijven omdat het te duur is om ze toegankelijk te houden. De afgelopen decennia is de art handling enorm geprofessionaliseerd en zijn er sterke protocollen die de materiële kant van het object zo goed mogelijk beschermen. Ik zou me willen inzetten voor een brede bandbreedte in preventieve conservering waarbinnen, passend bij de status van het object, met verschillende standaarden geopereerd kan worden. Want we weten allemaal: als een werk niet getoond wordt, sterft het geestelijke deel van het kunstwerk af. Als partner van SBMK wil het Centraal Museum graag een rol spelen in het verdere onderzoek naar preventieve conservering.

Stagiair/jonge onderzoeker aan het werk voor SBMK

Op 5 september start **Sacha Knezevic**, derdejaars student cultuurwetenschappen aan de UvA, met de uitvoering van een stage-opdracht voor SBMK. Sacha gaat onderzoeken welke nationale en internationale (Europese) subsidies, fondsen en andere mogelijke sponsors SBMK onbenut laat. Met in het verlengde daarvan: wat moet SBMK doen of laten om deze mogelijkheden wel te kunnen benutten? Zijn werkplek is in het Ateliergebouw bij NICAS/RCE, waar ook 'onze' onderzoekers van het plastics project gehuisvest zijn. Welkom Sacha!

SBMK-Jaarverslag 2016 online

Na de goedkeuring van de jaarrekening door het SBMK-bestuur, staat nu het jaarverslag 2016 online. Neem een kijkje als je een overzicht wilt van de activiteiten en geldstromen van afgelopen jaar.